

Saláty do stavu šlechtického za jich služby ve vojně a úřadech a psali se pak z Kronveisenburka, neb z Kron, neb z Kronberka.

Erb jim l. 1638 vysazený byl tento: Štít polovičný, ve vrchní polovici modré žlutá růže, spodní polovice bílá a na ní šedivá hůrka o třech pahorcích, nad štítem turn. helm s korunou a přikryvadly žlutými a červenými, nad tím dvě křídla orličí, barvami na příč rozdělená, na pravém (od vrchu) červeném a žlutém bílý pruh pokosem, na levém žlutém a červeném týž pruh pošikem a mezi nimi vrchní kus oděnce s otevřeným helmem. (Reg. král., jinak Král na str. 368.)

Sališ, rodina německá, z níž vyskytuje se l. 1517 Job Sališ jako věřitel Zdenka Lva z Rožmitála. On i Baltazar z S., hejtman na Plané a držitel Dobříšova, jenž se přiznal l. 1579 k zemi, měli za znamení erbovní jelení rohy, tak 1517, ale Baltazar měl štít polovičný, v pravé polovici jelení roh o 5 parožích, v levé křídlo k pravé straně obrácené. (Arch. DZ. IX, 2.)

ze *Salmu*, příjmení staré rodiny z Němec, která byla naposled v stavu knížecím a hrabském. Prvotním jich erbem byly na stříbrném štítě dva lososi (něm. salm) hřbety k sobě a hlavami vzhůru; též znamení bylo nad korunovanou helmou, ale hlavami dolů. Později polepšen a rozšířen jich erb na mnoho polí tak, že prvotní jich štít asi šestý díl zajímal. Vyobrazili tyto erby Meraviglia na tab. 74 a 89 a Kadich-Blažek na tab. 93 a 94, Blažek na tab. 38. Viz i Miltner Privatmünzen 487, 489 a Hradý X. tab.)

Salomon z Frydberka. Kdy rodina tato dosáhla ryt. stavu, není známo, neb l. 1654 již se vyskytuje Vácslav S. Frydekar z Frydberka jako taxator kom. soudu, bytem v osadě sv. Mikuláše v Praze. Starý stav potvrzen 1862, 13. prosince známému vlastenci Emanuelovi (tehda majoru naposled FML. † 1908, 11. prosince), jenž povýšen l. 1884 do panského stavu. Erb tohoto pána byl tento: Štít křížem † dělený, v 1. a 4. poli zlatém černá orlice hlavou do vnitř obrácená, v 2. červeném Český lev v kroku, v 3. modrém stříbrná zeď ze štukoví, z níž vyniká oděnc se stříbrným oděním, po krajích pozlaceným, pravíci vyzdvihuje plamenný meč se zl. držadlem, levíci k tělu obrácenou a drže zelenou větev palmovou; v levo od něho padá ke zdi černá puma hořící; přikryvadla černá zlatá a modrá stříbrná. Klénot: muž jako na štítě, z koruny vynikající mezi 6 prápory se stříb. hroty, jež jsou rozličných barev. (Viz Gemal Taschenbuch 1890, str. 384, obr. Meraviglia na tab. 6 a Hradý XIV. tab.) Soudíc z 3. pole, jež bylo bezpochyby prvním štítem, děkovala rodina své povýšení událostem r. 1648, ale z České kanceláře nevydáno.

Samša z Kosmačova. Král Ferdinand dovolil (1546, 9. září) Havlovi Samšovi, aby se mohl psát z Kosmačova, dav mu tento erb:

Štít modrý, v němž u spodku plot, přes kterýž vyskakuje levou nohou půl tendle neb daněle zvířete červené barvy, majíc na hlavě jeden roh zlatý se 4 parožky, helm s přikryvadly modrými žlutými a červenými

modrými, nad tím křídlo orlové, půl červené, půl žluté vzhůru a uprostřed něho pruh modré barvy. (Reg. král.) Jest to týž erb, který dán později Radoňovským a těm, které k erbů přijali.

Scribonius (Pišek) z Horšova. Císař Ferdinand dovolil majestátem l. 1562, 11. srpna, z Říšské kanceláře daným, knězi Jindřichovi Piškovi a Matěji bratrovi jeho, sousedu v Týně Horšovském, aby se psali z Horšova a dal jim tento erb:

Štít na příč polovičný, spodní polovice červená, z níž půl bílého beránka s dvěma rohy zlatými k pravé straně obráceného z oblaků do horní polovice modré mezi dvěma zlatými hvězdami vyniká, nad tím turn. helm s korunou a přikryvadly bílými červenými a žlutými modrými a nad tím nade vším polovice beránka, jako na štítě.

K tomuto erbů přijat Šebestian *Agrikola*, měšťnín Starého města Pražského, což stvrzeno majestátem d. 1573, 25. června a dovoleno mu, aby se psal z Horšova. Na místě beránka popisuje se tu skopec. (Pam. arch. X, 273, Reg. král. Shoduje se Král na str. 286, avšak nikoliv na str. 282.)

Sebenář z Hernfelzu. Ondřej z Vochshofen Med. Dr. jakožto cís. palatin vyhlásil listem d. 1656, 13. ledna Filipa, Jakuba, Hanuše, Jiříka, Eliáše, Eleny, Žofku, Barboru, Kateřinu, Evu, Annu, Maří a Evu Rozinu, jež splodil Markvart Hřebenář z Harachu s Martou Grossmylerovou, za řádně splozené potomky a tak, aby se psali Rzebenarz v. Mühlsteinberg. (Arch. mus. a Táborský.) Protože se zachoval tento list i v Tábor. arch., lze za to míti, že Jakub Zebenář, jenž se vyskytuje od r. 1682 na Táboře, byl týž jako svrchupsaný Jakub (l. 1708 psán Hřebenář, l. 1709 Rzebenarz). Císař Karel VI. nadal Jana Antonína Sebenáře šlechtictvím (1737, 19. province) svoliv, aby se psal z Hernfelzu a vysadil mu tento erb:

Štít polovičný, pravá polovice bílá a v ní u zpodku zelený trávník, z něhož vyniká polovičný orel černý, v levé polovici červené u zpodu bílá skála a na ní tři jetelové lupeny, turnéřský helm s přikryvadly černými bílými a červenými bílými a nad tím dvě křídla orlí (Reg. král.).

Sedlčanský z Kosmačova v. Hradecký.

Sedlčanský z Sedlčan. Král Ferdinand obdařil (1554, 8. května) Jana Sedlčanského heslem „z Sedlčan“ a obdařil ho tímto erbem:

Štít polovičný, vrchní polovice červená, spodní zelená a v té spodní je šedivá skála sršíc jiskry a plamenné meče; kolčí helm s přikryvadly a točenicí bílé a červené barvy, nad tím dva buvolové rohy barvami na příč rozdělené, pravý červený bílý, levý bílý červený, a mezi nimi táž skála, jako ve štítě. (Reg. král. Viz i doklad v Králově Heraldice na str. 128 o obrazu v Litomyšlském kancionálu, kdež jen malý kus u zpodku zelený, nad helmem točenice bílá zelená, ale rohy obráceně barvené, pravý bílý červený a levý červený bílý).

Sedlovský ze Ctiboře. Mikuláši Sedlovskému propůjčen l. 1595, 29. března erb totiž: štít černý a v něm dva pruhy bílé na způsob krokvice,

vycházejíce z horních koutův a končíce špicí na samém zpodku, mezi těmiž pruhy a při dolních koutech po žlutém slunci, přikryvadla černá žlutá a černá bílá, klénot dvě křídla barvami na tři části (tuším pošikem a pokosem) rozdělená, pravé (zhora) žluté, bílé, černé, levé černé, bílé a žluté a mezi nimi žluté slunce. (Reg. král., Jak. sb., Král na str. 129 a 314, kdež se v barvách klénotu odchyluje (snad tiskovou chybou).

Sedmíhradský z Sedmíhrad (i Sedmohradský z Sedmohradu), přijmění rodiny v Opavsku osedlé, z níž Jan Václav nejv. komorník dal erb svůj na kvateru desk zemských Opavských XVII. vymalovati (1691). Erb jich byl štít křížem na čtvero rozdělený 1. a 4. pole červené, 2. a 3. bílé, vše prázdné, helm s přikryvadly červ. bílými, koruna, z níž vynikají dvě husí hlavy s krky bílé, proti sobě pysky červenými postavené. (Kromě dotčeného obrazu Kadich-Blažek na tab. 101, Jakub. sbírka a Král na str. 293.)

Segkrant z (Oplecu a) z Tošperka, totiž Lambert, který koupil 1636 Keblany, měl prý za erb štít na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole modré s zeleným vrškem, na němž je zlatý jelen ve skoku, 2. a 3. pole červené a v každém 3 bílé lilie. Klénotem jest týž jelen. Tak Král na str. 297.

Seidl z Georgenberka (i Gorgenberka). Jiří Pertolt Pontanus jako cí. palatin obdařil erbem a heslem osoby jmenované: David *Seidl* pryas a jeho bratří Václav a Kašpar *Plakvicové*, Jiří *Borč*, radní města Broumova a Jiří *Borč*, hejtman panství Broumovského, což se stalo mezi l. 1597 a 1601.

Erb byl tento: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole modré a v něm žlutý lev s červ. vyplazeným jazykem a ocasem vyzdvíženým, drže v pravé noze přední černou haluz s dvěma suchými větvemi, 2. a 3. pole červené a v něm 3 bílé růže, pošikem od pravé strany dolů k levé položené, kolčí helm s točenicí a přikryvadly žluté a modré barvy a nad tím polovice lva držícího černou haluz s 3 vyrostlými růžemi. (Reg. Fontánova.)

Seidl z Pramsova, přijmění rodiny v 16. a 17. st. na Moravě osedlé. Na štítě Ondřeje Zejdle z P., jenž byl služebníkem u král. důchodního úřadu (1599), spatřuje se u zpodku skála neb vršek hrbatý, z něhož vyskakuje půl kozla. (Rodop. paměti v zem. arch.) L. 1624 přišli o své skrovné jmění.

Seldešlák z Frydenfeldu (i Frydenfelsu, vl. Seldenschlag), přijmění rodiny u nás v 16. st. osedlé. Erb její byl: Štít na příč polovičný, v horním černém poli zlatý kráčejjící lev pod korunou, dolní polovice je bílým hrotem vzhůru postaveným na tři díly, bílý a 2 červené, rozdělena; v každém z těch 3 dílův je růže, červená v bílém, bílá v červeném. Klénotem jsou dvě křídla barvami na příč rozdělená, černé žluté a bílé červené a mezi nimi růže, z polovice bílá a z polovice červená. (Erbovník Salmovský, Král na str. 283.)

Semechovský z Semechova. Král Jiří prý dal Václavovi z Semechova majestát na erb, kterýž mu shořel. Král Ludvík jej obnovil (1525, 21. března) Janovi, synu Václavovu a strýcům jeho a erb se vypisuje takto: Tři

červené žaludy na modrém štítu, helm, deky žluté a zelené. (DZ. 6. E 1.) Tak i v Jak. sb., kdež jsou dva žaludy u vrchu a třetí u zpodu štítu a za klénot větev s třemi žaludy, také v Králově Heraldice, avšak na pečetí Janově (1534) jest křídlo klénotem. Na pečetí Ambrožově r. 1592 zase je klénotem jediný žalud.

Semenkvooský z Vlkové v. Šavel.

Semilský z Neudorfu v. Bukovský.

Senomatský z Šternštatů. Erb rodiny této byl prý modrý štít s pruhem bílým pošikem a mimo něj 3 zl. hvězdami, klénotem bylo křídlo, zbarvené jako štít. Tak Král na str. 309.

Severyn z Kapíhory. Podle pozdějšího poznamenání obdaření jsou Severynové vladectvím a erbem od krále Ludvíka, a bezpochyby se tak stalo i *Vršovským*. Jaký měli erb poznáváme z majestátu d. 1583, 25. února, jímž připuštěno, aby Jiřík a Václav, bratří *Kbelští*, přijati byli k erbů od Václava Severyna z Kapíhory, totiž: Štít červený a v něm bílý klín, od obou krajův špicí k vrchu položený, v každém z těchto tří polí po růži, bílé v červeném, červené v bílém, kolčí helm s přikryvadly červenými bílými a zlatá koruna, z níž vynikají dvě křídla červená a mezi nimi týž klín s růží. (Prvotní list v Pražském městském museum, též v reg. král., v Jak. sb. Král na str. 311 přidává ještě růže na křídlech, což by bylo heraldicky zprávné.)

Sferyn ze Sferynu. Císař Rudolf dovolil (1590, 23. srpna) z Říšské kanceláře Janovi a Jakubovi bratřím Sferynům, aby se psali ze Sferynu (de Sphaerinis) a dal jim tento erb:

Štít po délce na tři díly rozdělený, pravý díl byl na příč rozdělen, v dolním černém poli modrá zeměkoule s kruhem a podstavcem zlatým, ve vrchním žlutém kohout stoje na zeměkouli, po hlavě a hrdlu ohnivé, po těle černavé barvy, střední díl modrý a v něm 3 zlaté hvězdy nad sebou, v levém dílu červeném bílý pruh pokosem od levé strany dolů položený, kolčí helm stříbrný s korunou a přikryvadly bílými červenými a žlutými černými, nad tím dva rohy buvolové barvami tak rozdělené, jako 1. a 3. díl (tedy žluté černé a červené s bílým pruhem?) a mezi nimi již psaná zeměkoule a kohout. (Paprocký o st. ryt. 418, Král na str. 273.)

Sibřt z Lilienšteina, přijmění rodiny erbovní, která byla v 17. st. osedlá v Strakonících. Erb a heslo snad děkovali nějakému cí. palatinovi.

Erb jich byl štít klínem, vzhůru postaveným a ostřím prostředku vrchu dosahujícím, na 3 pole rozdělený, v žlutém klínu byla modrá lilie, ostatní pole byla modrá a v každém po žluté lilii, helm s korunou a přikryvadly modrými žlutými a nad tím nade vším 2 rohy buvolové barvami na příč rozdělené, každý žlutý a modrý, mezi nimi pak lilie týž způsobem barvami rozdělená, žlutá a modrá. (Jakub. sbírka, Král na str. 312.)

Simonides z Saülenfeldu. Ludvík Simonides, lejteňant ve vojště, obdržel (1706, 29. července) rytířský stav a aby se psal v. Saülenfeld (vlastně Säulenfeld). Erb jemu daný byl takový:

Štít na čtvero rozdělený 1. a 4. pole červené a v něm na příč modrý pruh, ve 2. a 3. modrém bílý sloup (säule). Otevřený helm s přikryvadly modrými bílými a červenými bílými, nad tím bílý sloup a v levo dvě červená křídla orličí složená. (Reg. královská, trochu odchylně Král na str. 295.)

Simonides z Sonenšteina v. Kutnaur.

ze Sinzendorfu v. Kadich tab. 102, 103, 197.

Sirakovský z Pěrkova, příjmení polské rodiny, která bývala osedlá v zemi Dobřínské a odtud přišla na Moravu, kdež držela pozemské statky v 16. a 17. století.

Erb jich byl červený štít a na něm vrchní polovice střely, jejíž konec byla vrchní polovice prstenu, klénotem byly dvě ruce s rameny v červených rukávech, držice kus prstenu. Příkr. červená bílá. (Blažek na tab. 42, odchylně Král na str. 363.)

Sixt z Otrsdorfu. Rodina Sixtův bývala v Rakovníce, majíc prvotně příjmení Šouster. (Levý, D. Rakovníka 229.) Kdy a jak nabyli erbu a vladectví, není známo, ale snad vyšlo z Říšské kanceláře. Erb jich byl štít, na němž koule na způsob říšského jablka, z něhož vyniká hůlka, okolo níž se otáčí zmije. Po obou stranách koule jsou křídla, kolčí helm s korunou a nad tím orlice. (Miltner, Privatmünzen tab. XXXV.) Barvy se rozličně popisují, koule nikdo nezná; v Jak. sb. jsou křídla žlutá, pole modré, přikryvadla týchž barev a orlice černá, Král (str. 344 a 345) má štít žlutý, křídla a orlici černé. Když asi l. 1604 Janovi Teodorovi z O. potvrzován rytířský stav, popisuje se erb takto: Na zlatém štítě dvě černá křídla, kolčí helm pod korunou s přikryvadly černými zlatými, klénot černá orlice. (Reg. král.)

Sixtové ze Zvířetína byli potomci Sixta Cikána, měštěnína Časlavského, jehož synové pak měli jméno otcovo za příjmení. Když s Václavem Šichovským erb jeho odemřel, převeden ten erb na jeho přátely totiž Jakuba, prymasa v Čáslavi, Václava a Jindřicha bratří Sixty a Pavla Prymusa, obyvatele města Prostějova a majestátem (d. 1603, 3. června) polepšen takto: Štít na dél pruhem modrým, v němž jest zlatá hvězda o šesti špicích, rozdělený, v pravém poli zlatém ruka oděná zbrojná držíc obnaženou šavli tureckou, napřáhnutou a vzhůru vyzdviženou, s rukovětí a křížem pozlacenými, v levé červené u zpodku pahrbek zelený o třech vrších, na kterémž zvíře daněl na zadních nohách rozkročených stojící, nohy přední rozložené maje, s rohy o pěti parozích, k pravé straně obrácený se vidí, kolčí helm s přikryvadly žlutými modrými a bílými červenými, koruna zlatá, z níž vynikají dvě křídla orličí rozkřídlená a pošikem a pokosem třemi barvami rozdělená, totiž žlutou, modrou červenou a bílou modrou červenou (zhora dolů), a mezi nimi ruka s šavlí. Při tom jim dovoleno, aby se psali z Vítětína (t. j. z zvířetína). (Reg. král., Pam. arch. V, 360, Meraviglia tab. 29, Kadich-Blažek tab. 194, 197. Králova Heraldika 273. Viz i Miltner, Privatmünzen na str. 440 a 644.)

Skála z Kolince. Majestátem d. 1551, 6. prosince povoleno Tomáši Skalovi, aby se psal z Kolince a dán mu erb: Štít červený, v němž vlaštovice mořská své přirozené barvy (maluje se černá) předkem k pravé straně obrácená, a skrze hrdlo její střela zlatá, přikryvadla červená bílá, za klénot táž vlaštovice. (Reg. král.) Odchyluje se Jak. sb. neb tu jest štít modrý, pták stojí na větvi končící se červenou růží, kromě toho je u levého horního koutu zelený kvítek s červeným květem a v klénotu kromě ptáka ještě modré křídlo za ním.)

Skála z Třebeska v. Hana.

Skálové ze Zhoře žili od 15. století ve Vodňanech a píší se od r. 1550 ze Zhoře. Podle pozdějšího podání byli obdařeni skrze krále Ferdinanda erbem a titulem. Erb jich vypisuje se takto: Štít polovičný, v pravém poli pět polí pošikem, totiž s vrchu žluté, modré, bílé, modré a žluté se zlatou hvězdou v modrých, levé pole bílé s polovicí červeného orla, turn. helm s přikryvadly žlutými modrými a bílými červenými, dvě křídla orlova, zase pošikem rozdělená, totiž z hora pravé červeným modrým s hvězdou, bílým, levé žlutým, modrým s hvězdou a červeným. Tak to Skálové sami pamatovali. V erbovníku Salmovském popisuje se také tak, jen že co je u Skálů na pravé, je tu na levé straně a naopak. Tak i v Jak. sb. Odchylný je zase popis Králův na str. 264. (Viz ČČM. r. 1858.) Byl to kromě hvězd a barev erb vladycký již l. 1307 dosvědčený, který v 15. století a později odumřel. Zdá se, že Skálové byli k témuž erbu přijati; nějaký majestát na to nebyl dán, sice by se nacházel v rejstrech Ferdinandových.

Skalský z Dubu. Majestátem d. 1527, 22. září potvrzen Jiříkovi Skalskému, jehož přijal Václav Boreš z Dubu a na Jezeře za erbovního strýce, tento erb: Štít bílého pole a v něm píst, kus kola se dvěma špicí na horu stojí a na nich jedna loukota a svrchu na loukotě hřeb v ní vězící černé barvy, nad štítem helm s přikryvadly bílými černými, za klénot píst se dvěma špicí, a v nich loukotí a nad loukotí hřeb. Při tom mu dovoleno, aby se psal z Dubu. (Reg. král.) S tím shodují se pečeti a Král na str. 367 až na barvy (žlutou na černém. Tak i v Hradech V. na tab.) Srovnej k tomu I. oddělení č. 17.

Skočnovorský ze Špinburka. Havel Sk. ze Šp. učinil l. 1602 (19. října) přiznání k zemi a to českým podpisem. Odkud přišel, není mi známo.

Erb této rodiny dvojí se vyskytuje totiž:

1. Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. čtvrt bílá s polovicí červeného orla (orla proto, že je celou hlavu viděti), 2. 3. čtvrt je rozdělena čárou svíslou na 8 pruhův polovičných neb 4 pruhy ve dvou řadách, v pravé řadě žlutý modrý, žlutý a modrý, v levé začíná se modrým a střídají se, nad štítem kolčí helm s korunou a přikryvadly červenými bílými a černými žlutými, nad tím pak dvě křídla proti sobě položená, pravé křídlo je barvami tak rozděleno, jako 2. a 3. čtvrt, levé křídlo sice podobně, ale jeho pravá řada začíná modrým, levá pak žlutým pruhem. (Jakub. sbírka, Král na str. 295.)

2. Štít polovičný, pravá polovice bílá a v ní půl orla, levá polovice na příč rozdělená ve 2 pole, vrchní opět je rozdělena svislou čarou na dvě a obsahuje dvě krokve tak, že napřed je v pravo modrý pruh pošikem a za ním žlutý pokosem, pod ním druhá krokev se žlutým pruhem v pravo a modrým v levo, zbytek je těmiž barvami vyplněn, zpodní pole je červené a v něm bílá lilie, křídla jsou barvami tak rozdělena jako horní pole levé polovice. (Jakub. sbírka, Král na str. 264.)

Skočovský z Kojkovic. Císař Ferdinand dovolil Janovi Skočovskému (1561, 25. ledna), aby se psátí mohl z Kojkovic a dal mu tento erb:

Štít na poli na příč rozdělený, vrchní polovice černé barvy, v níž lev celý s ocasem vyzdviženým, jazykem vyplazeným, k pravé straně obrácený žluté barvy stojí; zpodní polovice též barvami rozdělená jest, pravá strana žlutá, levá červená, v kterémžto jednom každém rozdílu trubička pastýřská černé barvy se vidí, kolčí helm s přikryvadly černými žlutými, a červenými žlutými, točenice týchž barev, z kterých dva rohy buvolové černé a mezi nimi lev žlutý, tak jako v štítě, až po zadní kýta vynikají. (Reg. král.)

Skříček z Kozářova v. Kozář.

Skříšovský ze Střečkovic, přijetí polské rodiny, která přišla napřed na Moravu a odtud v 17. st. také do Čech.

Erb jejich jastřembec (jestřábec) je štít modrý, na něm podkova nahoru otevřená barvy bílé a v témž otevření zlatý kříž, kolčí helm s přikryvadly modrými žlutými a modrými bílými, nad helmem pták (jestřáb?) barvy skořicové až měděné s roztaženými křídly, jednou vysokou nohou stoje a druhou drže dotčenou podkovu a v ní kříž. (Jak. sb. Bez barev v rodopisných pamětech v arch. Zemském v Praze.)

Skrýšovský (Skrejšovský) z Lovčic v Lovčický.

Skuhrovský z Padeřova. Císař Rudolf povolil (1604, 27. listopadu) Martinovi Skuhrovskému, aby se psátí mohl z Padeřova a dán mu tento erb:

Štít modrý, v němž ve prostřed noha orličí nebo orlova se stehnem, v příhbi při zpodku štítu v levé straně ohnutá, od toho ohnutí vzhůru pošikem k pravé straně pazoury obrácená, své přirozené barvy, střelu nebo šíp opeřený peřením od vrchu též levé strany a ostřím dolů k pravé straně též pošikem obrácený držící, kolčí helm s točenicí a přikryvadly žluté a modré barvy, nad tím 2 křídla orličí proti sobě rozkřídlená, barvami pošikem (a tuším pokosem) rozdělená, modré žluté a žluté modré a mezi oběma křídly takováž noha orličí se střelou, jako v štítě. (Reg. královská.)

Sladký z Peclínovic v. Peclínovský.

Sladovský ze Sladova. Rodina tato pochází z Polska, jak dokládá Paprocký (O st. ryt.) Týž badatel otiskl list Zikmunda, krále Polského (1566, 14. září), jímž týž panovník dává svědectví Stanislavovi Sl. z Sl. do Čech se ubírajícímu, že posel z předkův urozených a jest erbu se-

kery, která slove po polsku topor. Erb ten, jenž přešel na Kostelecké, vy-
pisuje se v článku o nich. U Meraviglie tab. 25 a v Králově Heraldice
str. 360 dává se jim sekera i za klénot.

Slanský z Kosmačova v. Radoňovský.

Slanský z Kunratic v. Voříkovský.

Slanský z Šonpachu v. Dlouhý.

Slanský z Varvažova v. Srnovec.

Slavkovský z Šanova a ze *Skalice*. Král Jiří potvrdil (1469, 7. srpna)
erb Janu ze Skalice, totiž červený štít, v němž pták sokol nebeské barvy,
rozkřídlený, helmici a na ní dvě křídla dole spojená (t. j. složená) svázána
ženským závojem neb čechlíkem žluté barvy, příkr. modrá červená. (Pa-
procký o st. ryt. 299.) V 16 st. nazývali se Š. z Š. a ze Sk. jestliže to
byli potomci aneb nebyla rodina k erbu pijatá. Žili do nedávna a snad
ještě žijí. Meraviglia (tab. 25) popisuje erb Slavkovských ze Skalice,
bílého (tak!) sokola v červeném a křídla vrchní červené a zpodní bílé.
Na tab. 142 popisuje erb Slavkovských z Šanova, kdež stojí sokol bílý
v červeném na bílých skalkách; křídla rozložitá jsou bílá. (Obraz H.
III. tab.)

Slivčtí měli na štítě hlavu, hrdlo a poprsí mouřenínovo bez rukou
s pintou okolo hlavy s rozletitými feflíky (tuším na žlutém štítě), při-
kryvadla černá žlutá a nad helmem křídlo žluté, v němž se opakuje
týž mouřenín. (Kolář z erbovníku Salmovského.)

Služatecký ze Služátek. Král Vladislav dal (1493, 31. července)
erb Martinovi ze Služátek, totiž štít tříhranatý, jehož pole červené jest
a v prostředku 2 střely na příč (t. j. křížem a pošikem) přeložené, bílé,
helm kolčí neb obecní s točenicí a přikryvadly červenými a bílými a nad
tím 2 střely. Týmž erbem pečetil Martin I. 1502. (Arch. Pelhřimovský.)
Těž je viděti na náhrobku neumělém v Pelhřimově. (Soupis Pelhřimovska
na str. 169 č. 216.) Císař Ferdinand II. potvrdil týž erb (1627, 25. listo-
padu) Hynkovi Sl. ze Sl. (Reg. král.)

Smertoš z Ryzentálu. Císař Maximilian dovolil (1566, 26. ledna)
Martinovi Smertošovi, aby se psal z Ryzentálu, při čemž mu vysazen
tento erb:

U zpodu bílá hradba s pěti stínkami a nad ní modré pole, do něhož
z též hradby rys s červeným jazykem vyplazeným vyniká, an drží v pravé
noze meč, kolčí helm s přikryvadly a točenicí bílé a červené barvy a nad
tím polovice rysa, jako v štítě. (Reg. král., Král na str. 369 dobře, ale
chybně na str. 277, kdež klade vlka.) Smertošové žijí posud v Sasích.

Smilkovský z Palmberka. Cís. Ferdinand III. dal Vavřinci Smil-
kovskému registratorovi Tyrolské kanceláře (1648, 26. července) erbovní
list a tento erb:

Modrý štít, a u jeho zpodu trojí zelená hůrka, na níž jest bílý lev
s jazykem červ. vypl. a s ocasem rozdvojeným, drže v pravé noze přední
zelenou větev palmovou. Otevř. helm pod korunou s žlutými modrými

přikryvadly, nad tím dva buvolové rohy barvami na příč dělené pravý (shora) modrý a žlutý, levý žlutý a modrý a mezi nimi týž lev, k pravé straně obrácený, drže modrý vojenský kornet napjatý na zlaté tyči. (Reg. královská, Král na str. 323.)

Smrčka ze Sabinova v. Lekeš.

ze Smržic. Majestátem d. 1530, 7. ledna dán Dobešovi ze Smržic tento erb: Štít modrý a uprostřed něho jest luk zlatý bílou tětivou natažený, šípkou zlatou a s bílým opeřením na příč naložený, helm s přikryvadly žlutými modrými, nad helmem tři šipky nasazené, zlaté s modrým opeřením, na horu vedle sebe stojíce. (Reg. kr.)

Sobotecký z Růženého v. Vacek.

Sobotecký ze Sobotky. Majestátem l. 1573, 8. ledna povoleno Václavovi Soboteckému, aby se psal ze Sobotky a dán mu tento erb: Štít modrý, v němž od zpodku půl jelena po zadní kyta vynikajícího, k pravé straně obráceného, majícího na hlavě dva rohy, jeden každý o pěti parozích, vše své přirozené barvy, též také ústa rozzívená, jazyk červený vyplazený, vzhůru stojícího, turn. helm s točenicí a přikryvadly modrými žlutými a nad tím polovice jelena tak, jako na štítě. (Reg. král.)

Sofian z Volknperka v. Vlk.

Sohýrové z Windmühlu přišli ok. l. 1651 z Met a usadili se v Novém městě Pražském jsouce již erbovníky. Tomáš S., nejv. lejtenant, obdržel skrze majestát (1667, 3. Aug.) rytířský stav starožitných rodin a polepšen mu jeho erb, jenž byl takový:

Štít křížem rozdělený, v 1. a 4. červeném poli žlutý lev s ocasem rozdvojeným a červ. jazykem vyplazeným, drže v pravé noze kord a v levé hořící granát a jsa obrácen k venkovské straně, v 2. a 3. poli 3 koule válečné postavené do trojhranu, uprostřed štítu štítek Rak. domu (pruh bílý v červeném) a na něm písmena, nejvýš F II, uprostřed F III a dole L I, dva turn. helmy s korunami a přikryvadly červ. bílými a červenými žlutými, na pravém helmě žlutý lev s rozdvojeným ocasem, drže v pravé noze šavli a v levé krouhev žlutou a červenou, na níž jsou 3 zlaté koruny, na levém 5 pštrosích per kladouc od pravé červené, bílé, modré, žluté a černé. (Reg. král., též nejednou v diskách zemských.)

Sokol z Mor. Sokolové byli měšťané osedlí v Lounech. Erbem byl obdařen Jan Sokol (žil 1466—1496) a to v prvních letech panování krále Vladislavova před r. 1483. Potomci byli v stavu rytířském. Erb jejich byl tento:

Štít pošikem od pravého koutu horního dolů k levé polovičný, vrchní levá polovice bílá, zpodní pravá červená, a přes celý štít pokosem od pravé strany k levému koutu nahoru železná část zbraně podobná oštěpu s hákem, přikryvadla červená bílá, helm s korunou a nad ním dva buvolové rohy, pravý červený, levý bílý. (Meraviglia tab. 26, Jakub. sbírka, Král na str. 301, odchylně pak na str. 361.)

Sokol z Otvovic, příjmení rodiny, která se teprve v 17. a 18. st. vyskytuje; poslední, Jiří Jozef (†1771), byl farářem ve Stobořicích.

Erb jich byl štít polovičný, pravé pole modré, u jehož zpodu skála šedivé barvy a na ní stojí bílý sokol, levá polovice rozdělená na příč, vrchní čtvrt červená, dolní čtvrt zase svislou čarou rozdělená na bílé a černé pole. Klenotem jest sokol, stojící na točenici. Příkr. jsou modrá bílá a červená bílá. (Meraviglia na tab. 26, Král na str. 268.)

Sokolovský z Sokolova, příjmení rodiny z Polska pocházející, kdež se psala jen Sokolovský. V 16. st. přišli na Moravu. Tam obýval Martin S., jemuž císař Ferdinand (1563 v červenci) dovolil, aby se psal ze Sokolova a polepšil jeho starodávný erb, totiž:

Štít modré barvy, v němž větev žlutá se 2 suky, jeden nahoře a druhý dole (ostrva), na níž krkavec své přirozené barvy drže prsten zlatý v ústech stojí, turn. helm s přikryvadly modrými bílými a nad tím 2 rohy buvolové, pravý modrý a levý bílý, mezi kterými rohy stojí krkavec, jakož jest v štítu. To byl posavadní erb a polešen takto:

Štít na dvě na příč rozdělený, vrchní polovice modré barvy, pod ní pruh na příč bílé barvy a ve spodní polovici byl starý štít, ostatek pak zůstal, jako býval. (Reg. král., Král na str. 340.) Kadich-Blažek na tab. 104 má starý erb a kromě toho erb jiných Sokolovských.

Solhauzové z Solhauzu (von Salhausen) byli ve službách severočeských pánův již v 15. století, avšak teprve l. 1515 přijati za obyvatele a hned potom koupili Děčínské panství. Erb jich byl žlutý štít a na něm hlava a hrdlo ptáka noha (později se vykládá za dračí hlavu) červená, s otevřenými ústy, z nichž šlehají plameny, nazad za hlavou vykukuje mouřenínova hlava (ovšem. černá), přikryvadla červená žlutá a za klénot táž hlava majíc vaz a ústa proražena zlatou střelou. (Kolář z rukop. 8330 Jak. sb.) Později měli Solhauzové rozšířený erb, kterýž polepšen majestátem d. 1662, 18. ledna, když byl Gotfrýd Konstantin povýšen do panského stavu starožitných rodin. Erb se popisuje takto: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole žluté a v každém dračí hlava k levé straně obrácená s otevřenými ústy, z níž šlehají plameny a vzádu na vazou mouřenínova tvář na pravou stranu hledící, 2. a 3. pole obsahuje na příč po čtyřech modrých a čtyřech bílých pruzích, dvě helmice s přikryvadly modrými bílými a červenými žlutými, na pravé helmici (bez koruny) červená hlava dračí k levé straně obrácená, jejíž krk a otevřená ústa prostřelena jsou pošikem žlutou střelou, jdoucí od pravé k levé, nad levou helmici knížecí klobouk (modrý) se střechou nahoru ohnutou a bílou a černou barvou kropenou, též s knoflíkem (zlatým) na vrchu klobouku, a nad tím nesou se do hůry péra pštrosová, čtyři modrá a čtyři bílá střídající se. (Reg. král. Meraviglia tab. 53, Jak. sb. Král na str. 295 a též v Hradech XI. tab.)

Soiner z Palatinu v. Drago.

Sontag z Sonenšteina v. Kutnaur.

Souček Radoňovský z Nestvořejova, příjmení rodiny málo známé. Kolář viděl v Krumlově pečeť Václava S. z r. 1629 a na jeho štítu „ptáka ohniváka“ v pravou stranu kráčejícího, (snad jen obráceného hlavou), an má pravou nohu vyzdvíženou.

Sova z Liboslavě v. Hlavsa.

Srna z Karlovy hory v. Holeček.

Srnka z Raichnpochu. Král Ferdinand dovolil (1545, 16. února) Jahnovi Srnkovi, aby se psáti mohl z Raychnpochu a při tom mu dán tento erb:

Štít modrý, v němž od zpodku štítu až k vrchu vzhůru k pravé straně srna celá své přirozené barvy vyskakuje, majíc před sebou jednu zlatou hvězdu a druhou za sebou, kolčí helm s přikryvadly modrými žlutými, nad tím dvě křídla orlí vzhůru stojí, pravé žluté, levé modré a mezi těmi křídly jedna zlatá hvězda se svítí. (Reg. král.)

Srnovec z Varvažova. Majestátem d. 1549, 23. února povoleno Jakubovi a Vitovi bratřím Srnovcům, aby se psali z Varvažova a dán jim tento erb: Štít modrý, v něm půl srnce své přirozené barvy, nohama k pravé straně ke skoku se majícího, přikryvadla žlutá modrá a za klénot polovice téhož srnce. K témuž erbů přijal Jakub Jana *Lána* Kouřimského, Linharta Touškovského a Vavřince *Slanského*, což nejen majestátem (1580, 28. srpna) potvrzeno, nýbrž i erb polepšen takto: Štít modrý, v něm půl srnce (přirozené barvy) s halží neb obojkem zlatým na hrdle, maje mezi růžky věnec z bílých růží a uprostřed téhož věnce zlatou hvězdu, kolčí helm s příkr. zlatými bílými a točenicí a nad tím týž srnec, jako na štítě. (Reg. král. Jak. sb., tu starší erb, ale u zpodu štítu tři zelené pahrbky a u Lánů černý štít, také v Králově heraldice na str. 330 a v Hradech X. tab., ale tu pol. jelen. Obraz téhož erbů v Soupise Rokycanska na str. 118.)

Stadionové byli od r. 1696 obyvateli království Českého jako držitelé Trhanova. Císař Josef I. vyzdvihl Jana Filipa svob. p. ze Stadionu (1705, 1. prosince) do stavu Říšských hrabat a tak i jiné téhož rodu. (Prvotní listy v rodinném arch. ve Lnářích.)

Erb jejich prvotní byl štít černý a na něm tři žlutá znamení jako měsíc a na něm kroužek (vlčí udice). Klénotem jest na černém polštáři se zl. třapci jedna žlutá udice a za ní kyta paví. V pozdějším a posledním erbů jest starý erb jen jako štítek a ve 4 polích střídají se v černém tři zlaté předměty jako krutky a v bílém červený kříž. Helmice jsou tři a starý klénot je nad prostřední. (Meraviglia, str. 172, tab. 76. Kadich-Blažek tab. 106, Hrady IX. tab.)

Stablovští z Kovalovic pocházeli z Olešnicka v Slezsku a usadili se na poč. 16. st. v Opavsku. Erb jich byl červený štít a na něm orlova hlava s hrdlem stříbrné barvy, příkr. zlatá červená a červená bílá, klénot tři péra pštrosová, zlaté, červené a stříbrné. (B. str. 85, tab. 44.)

Staněk z Korytova, příjmení rodiny, o jejichž počátcích je málo známo. Kolář vypsál štít Arnošta St. z K. (1551), jež kdesi našel, takto:

Ruka v železném brnění, ohnutá v lokti, tam kde nahoře přestává (brnění), korunkou o 3 stínkách ozdobená, držíc meč rovně vzhůru vytasený.

Staňkovic z Lauštyně v. Zahrádka.

Stařimský z Libšteina. Majestátem d. 1556, 13. května dáno Petrovi Stařimskému povolení, aby se psal z Libšteina a dán mu erb, který měli někdy Tistové z Libšteina, totiž: Štít na tři díly rozdělený, vrchní pole žluté, pod ním modrý pruh a spodní pole bílé, kolčí helm, přikryvadla modrá žlutá a modrá bílá, točenice týchž barev, za klénot tři péra k pravé straně nakloněná, dvě žlutá a prostřední bílé. (Reg. král. Kolář z rukopisu č. 8330.) Erb ten podrželi až do vymření, ovšem snad si jej sami změnili, neb v erbovnících, u Meraviglie tab. 26, v Jak. sb., v Králově Heraldice, na str. 286 a v Hradech V. na tab. je celý štít žlutý a jen pruh modrý, přikryvadla jen modrá žlutá a prostřední péro v klénotu též modré.

Staroveský ze Staré vsi, rodina osedlá v Polsku, jejíž erbovní znamení bylo kotlové ucho na červeném štítě a prostřed téhož ucha meč. Klénotem byla ruka zbrojná. S tím erbem zajel na Moravu Jan St. ze St. a přiženil se na Krakovec. (Paprocký v Zrcadle na l. 366, Kadich-Blažek natab. 107.)

Staršedlové ze Staršedlu přijati l. 1585 na sněmě za obyvatele království, z něhož zase po r. 1630 vymizeli. Erb jich byl štít pošikem od leva dole k pravu nahoru rozdělený, vrchní pole červené, prostřední (pruh) bílé a spodní červené, přikryvadla černá bílá a červená bílá, točenice týchž barev, nad tím dvě křídla barvami rozdělená, jako štít, jedno pošikem, druhé pokosem, tak že bílé pruhy jdou v prostředku k sobě a venku se rozbíhají. (Jak. sb.) Tak i pečeť z r. 1618.

Štašek z Dubnice v. Rajský.

Stehlík z Čenkova. Císař Rudolf dovolil (1598, 29. května) knězi Bartoloměji *Flaxiovi*, Mikuláši a Janovi, jeho bratřím a Bartoloměji *Stehlíkovi* Plzenskému, jich ujci, aby se psali z Čenkova a dán jim tento erb:

Štít bílý a v něm orlici (stehlíka?) červenou s roztaženými křídly a na hlavě král. korunkou ozdobenou, ana ze tří pahrbkův zelených vyniká, helm otevřený s korunou a s přikryvadly bílými červenými, za klénot dvě křídla orličí na přič barvami rozdělená, pravé červené bílé, levé bílé červené, mající uprostřed sebe trojí pahrbek zelený, z něhož tři květylněné vycházejí. (Pam. arch. X, 270, Paprocký o st. ryt. 423, Meraviglia tab. 27, Kadich tab. 197. Jak. sb., kdež však orlice má v zobáku tři lněné květy, jež také jsou u Paprockého na obraze, kdež také orlice nevyčníká, nýbrž stojí, tedy zjevná nesrovnalost pocházející odtud, že malíř maloval erb na majestátu odchylně od znění téhož listu, též v Králově Heraldice na str. 338, ale s chybnou barvou v křídlech.) Majestátem d. 1640, 3. září dovoleno strýcům St. tehda žijícím, aby se psali z Čenkova a z *Treustettu* a polepšen jich erb tak, že na místě tří květův

lněných položena do klénotu ruka zbrojná v lokti ohnutá, v hrsti meč držící. (Reg. král.)

Stehlík z Lipky. Král Vladislav vyzdvihl Jana Stehlíka do stavu vladysckého (1480, 20. října) a obdařil jej erbem, který císař Ferdinand (1561, 15. července) Samuelovi Stehlíkovi a Janovi, strýci jeho, potvrdil. Erb ten popisuje se takto:

Štít červený a v něm ruka pravá až po ramena, k pravé straně obrácená a v bílém oděvu, držíc střelku bílou s peřím, špicí nahoru obrácenou, helm s přikryvadly červenými bílými a nad tím táž ruka se střelkou. (Reg. král.)

Stiřín ze Stiřína. Císař Rudolf vyzdvihl (1583, 2. června) Jiří Stiřína do stavu erbovníkův a nadal jej tímto erbem:

Štít „u prostřed od svrchu upřimně dolův na dvě rozdělený“ (krátce polovičný), pravá strana žlutá, v níž 2 šípy ke střílení na kříž se špicemi nahoru obrácené se vidí, levá polovice modrá, v níž ruka člověčí až po ramena se zbrojí oděná, s mečem nahým k uhození se majíc, od levé k pravé straně obrácená se spatřuje, kolčí helm s točenicí a přikryvadly žlutými modrými, nad tím dvě křídla orličí rozkřídlená, barvami na přič rozdělená, každé (s vrchu) žluté modré, vynikají a mezi nimi 2 šípy, tak jako ve štítu se vidí. (Reg. král., obraz v Nudvojovicích, Soupis Turnovska, str. 71.)

Stoček ze Švanentoru. Majestátem d. 1670, 26. července, nabyl Ondřej Stoček šlechtictví a tohoto erbu: Štít červený, v němž od zpodu trávnik a na něm v předu v levo dělo na kolech k pravé straně obrácené a šesti prapořečky bílé a červené barvy ozdobené, v pravo pak buben vojenský se čtyřmi praporci týchž barev a granát (koule) hořící se vidí; vzadu na trávniku jest přes štít zeď bílá s kamene tesného, vynikajíc přes polovici štítu, u vrchu a uprostřed rozstřílená, v ní brána s vraty železnými, v nichž labuť bílá s nohama černými k pravé straně obrácená, majíc krk střelou od vrchu dolů prostřelený stojí, otevřený helm s korunou a přikryvadly bílými červenými, nad tím vyniká vojín v žlutém kabátě s bílým obojkem a hlavou obvázanou až po kolena, drže v každé ruce mušketu, hlavní vzhůre od sebe obrácenou. (Rybička v Pam. arch. III, 319.)

Stodola z Požova. Císař Maximilian povolil (1575, 1. července) Janovi *Stodolovi* (jenž se také psával Stodolius) a Janovi *Lysému*, aby se psátí mohli z Poziowa a dal jim tento erb:

Štít polovičný, v pravé polovici 3 pole na přič jdoucí, vrchní žluté, prostřední červené a v něm bílý trojhran, v jehož každém rohu je zlatá hvězda, zpodní bílé se zlatou hvězdou, v levé polovici též troje pole dělením na přič, černé, bílé a červené, helm s přikryvadly červenými bílými a černými bílými, nad tím dva rohy barvami na přič rozdělené, bílý červený a černý bílý, mezi nimiž se vidí zlatá hvězda. (Arch. šlecht.)

Straboch v. Štraboch.

Stradal z Černčic v. Hubka.

Strachotínský z Strachotína. Král Ferdinand povolil (1548, 28. provincie) Jiříkovi a Šebastianovi bratřím Strachotínským, aby se psali z Strachotína a obdařil je tímto erbem:

Štít, v němž jsou od zpodku 4 pruhy, dva žluté a dva červené, v prostřed štítu srnec své přirozené barvy v modrém poli, v skoku stoje, u vrchu pak také 4 pruhy týchž barev jako u zpodku, kolčí helm s korunou a přikryvadly žlutými červenými a žlutými modrými, nad tím dvě křídla orlová, pravé modré a druhé žluté, mezi těmi křídly polovice srnce, předníma nohama ve skoku k pravé straně vynikající se vidí. (Reg. královská.)

Straka z Ehrenšteina. Cís. Matyáš obdařil (1614, 15. února) Nykodéma, Samuela a Jeremiáše bratří *Straky* (z Jindřichova Hradce pocházející), Jana *Bosa*, konšela na Malé straně a Tobiáše *Klementa* erbem a heslem, který dal císař Rudolf (snad z Říšské kanceláře) příteli jich Jiřímu *Špiglovi z Ehrenšteina*. Týchž erb s heslem propůjčen (1635, 26. září) Matoušovi *Traumilerovi*, jehož Jiří a Jan bratří Strakové za erbovního strýce přijali. (Reg. král.) Erb byl takový: Štít na přič polovičný a dvěma svislými čarami na 6 polí rozdělený, v horní polovici pole černé, žluté, černé, v dolní žluté, černé, žluté a v každém černém poli paví kyta, helm s přikryvadly týchž barev a z koruny vyniká paví kyta. (Paměti rodopisné v arch. zemském, Jak. sbírka, Král na str. 273. Jinak Fr. Teplý v ČČH. XXX, 489.)

Straka z Kronberka v. Zhorský.

Straka z Lovoše v. Jelínek.

Strakonický z Ploskovic v. Březský.

Stránský ze Stránky. Možná, že rodina ta pocházela od starého rodu, ale vyskytuje se teprve r. 1583, když Jiřík St. ze St. usadil se v Praze, přišed z Kostelce n. L. Erb jich byl zlatý gryf na modrém štítě, přikryvadla týchž barev a klénotem polovice téhož ptáka noha neb gryfa. Majestátem d. 1682, 4. července povýšen jest Martin Karel St. pro své zásluhy v tureckých válkách do Říšského stavu ryt. starožitných rodův, aby se psal *ze Stránky* a z *Greifenfelsu* a polepšen erb jeho takto: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli starý štít, ale noh stojí na bílé skále, v 2. a 3. žlutém poli oděnc stojící na zeleném pahrbku a meč držící, helm s korunou a s přikryvadly zlatými modrými, za klénot dva modré rohy a mezi nimi noh po kýtě z koruny vynikající. (Reg. císařská ve Vidni, Meraviglia tab. 119, Král na str. 297.) Na erbu Františkově v památníku Višerovském jsou přikryvadla modrá bílá a červená bílá.

Střela z Třebnic v. Optalius.

Střelovec ze Střely. Císař Leopold legitimoval (1670, 5. září) Františka Jindřicha, nemanželského syna Oldřicha Viléma Střely z Rokyc

z Anny Maří Stočkovny z Freydenberka. Témuž pak dal (10. září) řád a stav vladycský, aby se psal Střelovec ze Střely a vysadil mu tento erb:

Štít křížem na 4 pole rozdělený, 1. a 4. červené, 2. a 3. bílé barvy, přes tato čtyři pole dvě střely (šipy) křížem přeložené, za klénot pak vysazeny tytéž střely. (Arch. mus.) Týž erb se vidí na pečetí Františkově r. 1690. (Arch. DZ. IX, 1.)

Stříbrský z Krušce. Král Vladislav dal (1514, 6. ledna) Jiříkovi rodem z Kolína erb a takové znamení vladectví: Štít na přič polovičný nahoře žlutý, dole modrý a přes celý štít zvíře daněl modrý v žlutém a žlutý v modrém, s rohy žlutými danělovými, na hrdle maje halži zlatou, přikryvadla modrá žlutá a za klénot žluté rohy danělové. (DZ. 25. O 14.) Také mu dáno povolení, aby se psal z Krušce. Někteří potomci psali se Stříbrští z Krušce, zejména bratří Šebestovi a Jan a ti pak přijali 1591 k erbu vnuky dotčeného Jiříka, Alexandra a Adama, ale z dcery Jiříkovy. S popisem se shoduje výkres v Jak. sb. a Král na str. 284.

Stříbrský z Rovin. L. 1544 obdařen Vácslav Stříbrský, Pražan, erbem, kterýž vypsán v článku Komedka z Rovin. Jak se zdá, rodina ta vymřela. Jiného majestátu (1624, 5. července) dostalo se Janovi Albertovi Stříbrskému, rytíři Božího hrobu, aby se psal z Rovin a dán mu tento erb: Štít na přič polovičný, v horním žlutém poli orel císařský (dvouhlavý), černý, rozkřídlený, ve spodním červeném bílý jednorozec běžící a k pravé straně obrácený, přikryvadla červená bílá a černá žlutá, helm s korunou, z níž vyniká týž jednorozec až po kýty. (Šlechtický arch. Jak. sb. V Králově Heraldice na str. 279 dobře, jen pokud se týče jedněch Stříbrských.)

Strnadové z Frejtoku měli na modrém štítě dva žluté pruhy pošikem, jeden u pravého dolního a druhý u levého horního kouta a mezi nimi rybu načervenalé barvy, přikryvadla modrá žlutá a za klénot dvě modrá křídla rozložitá a přes každý pruh pokosem a pošikem (vždy mezi obě křídla nahoru, Jak. sb.). S tím se shoduje erb na minci, kterou dal bít Adam S. z F. (1592 — 1624; Miltner Privatmünzen 632). Meraviglia na tab. 28 mění barvy; štít je žlutý a pruhy černé.

Strnad z Tryskovic. Majestátem d. 1530, 10. ledna dán erb Jakubovi Strnadovi, kterýž se odtud psal z Tryskovic a to takový: Štít modrý a v jeho rohu vrchním k helmu jest obláček, z kterého vidí se ruka bílé barvy do prostřed štítu stažená, sekeru červenou, v níž topořiště jest žluté, držíc, přikryvadla modrá bílá a za klénot pták strnad. (Reg. král. Špatně Král na str. 265.) S popisem majestátu srovnává se pečeť Janova r. 1555 v arch. mus.

Strništko z Moravičan v. Kulišek.

Král Ferdinand dal (1533, 13. prosince) erbovní list Filipovi ze *Strochovic* a vysadil mu tento erb:

Štít na dvě rozdělený, vrchní strana červená a dolní bílá, přes to rozdělení prostřed štítu tři štrychy (pruhy) černé, přikryvadla červená bílá a nad helmem křídlo orlové. (Reg. král.) Rozeznával se tedy erb tento od erbu starých vladyk ze Strochovic, kteří měli štít pošikem polovičný, Erb tento nachází se na pečetěch Jindřicha a Šebestiana bratří (1564, univ. knih. v Praze) a Adama Jindřicha (1616, Arch. DZ. XV, 1.).

Strochovský z Těšína v. Korálek.

Stropín ze Stropína. Rodina tato měla erb zvláštní způsobu. Štít byl polovičný, obě polovice stejného založení, ale přece různé. V pravé polovici od vrchu jsou tři modré pruhy na příč a pod každým bílý pruh, na jehož levém konci je červená kostka. V levé polovici jde všechno obráceně; od vrchu jdou bílé pruhy a na každém pravém konci je červená kostka, a pod každým pruhem jest modrý pruh. Uprostřed štítu jest tedy střídavě 6 červ. kostek. Přikryvadla jsou modrá bílá a červená bílá, nad helmem koruna a dvě křídla složená, vrchní červené, spodní modré. (Jakub. sbírka.) Odchylně popisuje Rybička v Pam. arch. VII, 358; odtud je také popis Králův na str. 267, kdežto na str. 279 má popis docela jiný. Kolář poznamenal o pečetí. Kryštofa Stropína (1616) „šachovnice o 4 polích, celý štít vyplněn“.

Strup z Rozenetu v. Dekára.

Stryal z Pomnouše. Majestátem d. 1572, 12. ledna povoleno Bohuslavovi *Stryalovi* a Jiříkovi *Tarkovi*, aby se psali z Pomnouše a dán jim tento erb: Štít modrý, v němž u zpodku červený vrch o třech pahrbcích, z kteréhož po zadní kyta rys zvíře své přirozené barvy, drže v pravé noze neb tlápe sceptrum neb hůlku, dvěma hady obtočenou, a na vrchu té dvě křídla orličí rozkřídlená, vše žluté barvy, maje ústa razzavená a jazyk červený vyplazený, vzhůru vynikaje k pravé straně, kolčí helm s příkr. žlutými modrými a červenými bílými a točenicí a z této dva rohy buvolové, barvami na příč rozdělené, pravý (zhora) červený žlutý, levý bílý modrý a mezi nimi táž hůlka, jako na štítě. (Reg. král.)

Stvolínští z Pavlovic měli na červeném štítě psí hlavu asi skořicové barvy (neb vlčí?) s rozzavenými ústy a červeným vyplazeným jazykem, snad také bílý obojek; přikryvadla jsou červená bílá. Nad korunovaným helmem obraz ptáka (podle pečetí r. 1616 v arch. min. vnitra čápa), od jehož noh vycházejí v pravo a v levo zelené větve. (Jakub. sbírka.)

Sudíkovský ze Sobince v. Jiskra.

Sudkovští z Hendřistorfu měli na nachovém štítě bílou hlavu vlčí neb psí s rozzavenými dlouhými ústy, v nichž viděti jest obě řady zubů a vyplazený jazyk, s ušima nazad a malým kouskem, šikmo ležící od dolního levého koutu, ústy k pravému hornímu obrácenou, též znamení i jako klénot, přikryvadla pak nachová a bílá. (Jak. sbírka.) Tak i popisuje Kolář erb Martina S. z H., hejtmana na Chlumci (1561), podobně i Král maje štít za červený na str. 327.

Jan Frant. *Suchomel* sloužil vojensky proti Turkům a pak byl purkrabí na Brandýse, Zbiroze a Pardubicích. Pro jeho zásluhy povýšil jej Jan Chr. z Eggenberka jako palatin do stavu šlechtického, aby se psal von KhieBel Cran a dal mu tento erb:

Modrý štít, na jehož spodní straně jest 15 křemenů své přirozené barvy jako horka srovnaných a na nich tři lilie o 5 listech a bílých květech vyrostlé, otevřený turnéřský helm s korunou a přikryvadly modrými žlutými a červenými bílými, a nad tím dotčené tři lilie. (Arch. zámecký Krumlovský.)

Jiříkovi *Sumerovi*, Moravanu, dán majestátem d. 1566, 31. Octb. erb tento: Štít modré barvy, v němž jest pruh na příč (vl. pošikem) od pravé vrchní až dolů k levé straně žluté barvy, kolčí helm, přikryvadla modrá žlutá, točenice týchž barev, z kteréž dvě křídla orlíčí vedle sebe spojená modré barvy a přes ně pruh pošikem žlutý, jako v štítu, se vidí. (Reg. král.)

Samuelovi a Jeremiáši *Sumerům z Sumrfeldu* dán (1583, 12. Jul.) tento erb: Štít na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole modré a v něm lilie rozkvetlá bílé barvy, 2. a 3. bílé a v něm dřevo lipové, na němž po každé straně zelený list lipový vyniká, kolčí helm, přikryvadla červená bílá a modrá bílá, točenice týchž barev, z níž labuť pták své přirozené barvy s rozletitými křídly, k pravé straně obrácená, majíc prostřední péro týchž křídel z obou stran modré barvy, v nichž lilie bílá, a majíc táž labuť na hlavě korunu zlatou královskou a v pysku věneček zelený držíc vyniká. (Reg. král.)

Sušický z Peclínovce viz Peclínovský.

Sušický z Sonenšteina v. Kutnaur.

Sušický z Třebeska v. Grymiler.

Sušický z Tulechova podle erbu rodina rozdílná od ostatních Tulechovských. Erb jich byl štít žlutý a na něm černá lilie heraldická, kolčí helm s přikryvadly týchž barev, dva buvolové rohy žluté barvy a nad těmi táž lilie. Tak v Jakubičkově sbírce, kdež jsou jména Sušický z Dolegov a Sušický v. Tullenhof a vedle toho poznámka, že se vyskytuje ještě jeden erb, totiž štít polovičný, v jehož levém poli jest štít již popsáný a v pravém poli černém dva pruhy žluté pošikem od pravé k levé nahoru, a nad rohy je obdélník zlatý s jakousi kytovitou ozdobou nahoře a na témž obdélníku černý orel (o dvou hlavách). Z České kanceláře nic takového nedáno.

Sutter ze Sutttenbachu. L. 1597, 14. ledna vydán erbovní list Pavlovi Sutterovi a Janovi řečenému *Hornay*, aby se psali ze Sutttenbachu a vyzázen jim tento erb:

Štít pošikem od levé strany dělený, svrchu černý, od zpodu zlatý a přes ten celý štít gryf s rozzavenými ústy, zlatý na černém, černý na zlatém poli. Kolčí helm pod korunou s příkr. černými a zlatými, nad tím

grýf polovičný, pošikem barvami rozdělený totiž svrchu černý a pod tím zlatý. (Koncept Vídenského dvora v šlecht. arch., Král na str. 358.)

Svach z Louštyně v. Zahrádka.

ze *Sweerts* hrabata. Císař Ferdinand II. vyzdvihl Františka Swerts von der Reist, nejv. vachtmistra, do stavu panského Římské Říše a dal mu tento erb:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole bílé a v něm modrý pruh na příč, z něhož červený lev s částí těla do horního bílého pole vyniká, a v bílém poli pod týmž pruhem vidí se modrá hvězda, 2. a 3. pole bílé a z levého kraje vniká do něho 5 červených klínů, turnéřský helm s točenicí a přikryvadly červenými bílými a nad tím polovičný lev červené barvy. (Šlechtický arch.)

Vnuk Františkův Frant. Karel vyzdvižen majestátem d. 1718, 15. prosince, do hrabského stavu kr. Č. a přidána mu i ta milost, aby se mohl psáti také ze Šporku, poněvadž z tohoto rodu pocházely i matka i manželka jeho. Erb polepšen takto:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole bílé a v něm u zpodu dva pruhy na příč, zpodní žlutý s modrou hvězdou, vrchní modrý a z téhož modrého vyniká červený lev s rozdvojeným ocasem, obrácený na vnitřní stranu, 2., 3. pole klínovitou čarou zhora dolů šestkrát dělené, v pravo bílé, v levo červené; vprostřed štítu štítek žlutý a v něm hlava Turkova s hnědým vlasem a čepicí (turbanem) s peřím zastrčeným, nad štítem 5 turn. helmův s korunami a přikryvadly červenými a bílými a s klénoty (od pravé k levé): na 1. kyta, na 2. červený lev po kýty, na 3. černý orel s korunkami, na 4. Turek po kolena vynikající, v pravici zlatou hůl velitelskou držící, na 5. dvě červená křídla a mezi nimi ruka brněná kord držící. (Reg. král., DZ. 558. D 22. Dobrý obraz v Schallerově topogr. Boleslav. kraje a Meraviglia tab. 76. Kadich-Blažek tab. 112.)

Svěchyn z Paumberka. Majestátem d. 1546, 8. září povoleno Vavřinci *Kunštátovi*, purkmistrovi hor viničných v Praze, Jiřímu Svěchovi (lat. Sviechinus), M. Nykodemovi *Chotěborskému* a Matyáši a Janovi bratřím *Orniusům*, aby se psali z Paumberka a dán jim tento erb: Štít polovičný, nahoře žlutý, dole modrý a s prostředku téhož štítu jedno-rožec bílý, předníma nohama v poli žlutém a zadníma se zlatými kopytky v poli modrém a v tom poli nižším kus skály, z níž bylina zelená tak řečená *Laurus Alexandrina* neb *Daphnes* (lýkovec) při pravé straně na způsob proutku vyrostlá, kteráž jde skrze přední nohy jednorožcovy a na tom proutku též byliny lístky a červené jahodky mezi týmž listím se vidí, kolčí helm s točenicí a přikryvadly modrými žlutými, nad tím dva buvolové rohy, z pravé strany žlutý, z levé modrý, mezi nimiž půl jednorožce, tím vším způsobem jako ve štítu kromě skály se vidí. (Rybička v ČČM. r. 1862 na str. 259, týž o erbovních rodinách Hradeckých na str. 30.) Majestátem pak d. 1584, 5. března připuštěn k témuž erbu

také Pavel *Fišl* od erbovních strýcův týchž rodin k erbu přijatý. (Popis v Králově Heraldice na str. 284.)

Světlík z Kzesu, jméno rodiny, jež se u nás teprve od počátku 17. st. vyskytuje. Heslo její ukazuje na německé *Gesasse*, české příjmení vzniklo snad v 16. st. když se usadili kdesi u Nového Bydžova.

Erb jich byl štít polovičný, v pravé polovici dva a dva pruhy rozličné barvy pošikem od pravé strany nahoru k levé běžící, v levé polovici je ohánka. Klénotem jsou tři ohánky širokými konci nahoru obrácené. Tak na pečeti Felixově r. 1616. (Arch. DZ. XVI. 5, Kadich-Blažek na tab. 111 popisují: Pravé pole modré a v něm zlatá ohánka s pavím ocáskem, v levo tři bílé a tři červené pruhy pošikem k pravému rohu nahoru, příkr týchž 4 barev a klénot jako v předešlém. Jiné dva obrazy na tab. 112.) L. 1628 vystěhovali se do ciziny.

Svíčka z Ruprštořfu. Císař Rudolf povolil (1588, 19. Novb.) Jiřímu *Humlovi*, Václavovi *Humlovi*, Václavovi *Svíčkovi*, Alexandrovi *Dvorskému* a Pavlovi *Šetelovi*, aby se psali z *Ruprštořfu*. (Reg. král.) Erb jich byl tento:

Štít polovičný, pravá polovice modrá a v ní ruka (červeně oděná) z oblaků vynikající a držící větev vinnou s 2 lupeny a hroznem fialové barvy; levá polovice modrým pruhem pošikem od pravé dolů k levé v němž jsou 3 hvězdy zlaté o 6 špicích, na tré rozdělená, horní část červená, zpodní pod pruhem bílá. Kolčí helm s přikryvadly červenými bílými a modrými žlutými, nad tím dvě křídla, pravé modré, levé červené. (Jakub. sb. Král na str. 267.)

Svitavský z Bochova. Cís. Maximilian dal (1574, 21. dubna) erbovní list Bartoloměji *Svitavskému*, Janovi *Mnichovskému*, Matěji *Kralovickému* a Janovi *Štorkovi*, aby se psali z *Bochova* a dal jim tento erb:

Štít pošikem od pravé dolů na 6 pruhův rozdělený, 1., 3. a 5. pruh modré, 2. 4. a 6. stříbrné barvy; na všech třech pruzích modrých po stříb. růžích, kolčí helm s točenicí a příkr. stříbr. modrými, nad tím 2 orličí křídla, barvami tak dělená, jako štít, i s těmi 3 růžemi. (Akt z České kanceláře v šlecht. arch.)

Svílkovský ze Škudl. Král Ferdinand obdařil (1531, 2. Octb.) Burjana ze Škudl tímto erbem: Štít od vrchu až dolů rozdělený, první (levá) strana žlutá a druhá modrá a v první straně štika modrá a v druhé vepř. bílý s hřbety k sobě obrácené a nad tím štítem helm, na kterémž přikryvadla žlutou a černou barvou potažená dolů visí a nad tím vším štíčí hlava žlutá. (Reg. král. Tak i pečeť téhož Burjana na listu r. 1555 v býv. arch. dvorském mezi Pardubskými listy.)

Sýkora z Eulenšteina. Erb rodiny této byl prý štít klínem vzhůru na tři pole rozdělený; v bílém klínu sova sedící na pařezu, v ostatních modrých po zlaté hvězdě, klénot dvě křídla modrá se zlatými pruhy pokosem a pošikem položenými a mezi nimi zlatá hvězda. Tak Král na str. 312.

Šafbergár z Trajberka. Majestátem d. 1699, 19. října obdařen Jan Jindřich Šafberger (Schafberger), rada při soudu nejv. purkrabství, jež

se psal von Treuberg, rytířským stavem starožitných rodův a polepšen jeho erb takto:

Na bílém štítě šedivá troje skalka pod modrou krokvicí, na obou krokvicích a nad skalkami je po žluté hlavě lvově. Otevřený helm s korunou a přikryvadly žlutými, nad tím dvě orličí křídla, barvami na dvě a na příč dělená, levý s hora modrý, bílý a žlutý, pravý žlutý, bílý a modrý. (Reg. královská, Král na str. 314 něco odchylně.)

Safer z Šafendorfu. Tobiáš Š. z Š. († 1599) byl od r. 1578 v Kutné hoře ve službě u hor a přistěhoval se bezpochyby z Němec. Erb jeho byl štít polovičný, pravá polovice červená a v ní dva bílé pruhy na příč, levá polovice černá a v ní jednorozec žluté barvy na zadních nohách vzhůru postavený, helm s korunou a přikryvadly červenými bílými a černými žlutými, nad tím dva buvolové rohy černé barvy a mezi nimi vrchní polovice jednorozce žluté barvy. (Jakub. sb. Obraz pečeti pěkně vyryté v Miltnerových Privatmünzen tab. XLIV., 378.)

Schäfer, jméno nějaké měšťanské rodiny prozatím původu neznámého. Pantanus jako falckrabě obdařil (1597, 1. Jun.) Klimenta Schefera tímto erbem:

Štít polovičný, jehož pravá polovice žlutá a v ní noh (gryf) černý. k pravé straně vzhůru stojící s jazykem červeným vyplazeným, křídly nazpátek roztaženými a ocasem mezi zadní nohy zataženým, an drží předníma nohama ovčácký čekán, jako by se hotovil k boji, v levé černé polovici tři žluté beraní hlavy, jedna nad druhou a každá zdobená zlatými rohy; nad štítem kolčí helm s točenicí a přikryvadly černými žlutými a nad tím vrchní polovice noha držícího čekán tak, jak se v štítu spatřuje. (Reg. Pantanova.)

Šašek z Mezihůří. Jan Šašek měl od r. 1542 dům v Nových Benátkách. Syn jeho Jiří koupil l. 1573 jiný dům a zdědil první po otci. V l. 1602—1603 byl hejtmanem panství Benátského. (L. Šnajdr, Město Nové Benátky 63, 64, 68.) Jeho potomek Daniel obdařen stavem vladycským s erbem, což se stalo před r. 1636. (Soupis Boleslav. 315.) Králová M. Terezie obnovila (1746, 22. Sept.) Jozefovi Janovi Š. z M. šlechtictví, na něž majestát, dědovi jeho Danielovi daný, shořel, a potvrdila jeho erb totiž:

Červený štít a v něm zlatá hlava buvolova usečená a k pravé straně obrácená, otevřený helm zdobený točenicí žlutou červenou bílou a zl. klénotem a bílými a žlutými přikryvadly; nad tím holé rameno držíc v pěsti čelist zpodní. (Reg. král.) Trochu jinak popisuje Král na str. 334.

Šatný z Olivetu. Majestátem d. 1541, 1. května povoleno Jakubovi *Hubáčkovi*, úředníku mince Kutnohorské a Janovi bratru jeho, Janovi a Václavovi bratřím *Šatným* a Matouši *Hánovi*, písaři mince, aby se psali z Olivetu a dán jim erb: Štít na dvě pošikem od pravé k levé straně rozdělený, vrchní pole žluté a do něho vyniká od spodního půl noha ptáka černého k pravé straně vzhůru, zpodní polovice černá, otevřený helm s přikryvadly černé a žluté barvy a nad tím půl téhož noha s křídly, meč